

טיב הקהילה

בי תבא
כ' אלול תשפ"ה

המסע לפי אופק דרושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג 6:13
מוצ"ש"ק 7:25
ר"ת 8:05

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

סווק"ש א' 8:42 | סו"ת א' 10:00
סווק"ש ב' 9:26 | סו"ת ב' 10:29

המסע לפי ששון קי"ז

גיליון מס':
799

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | שבת סליחות

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

כך נהגו תקופה ממושכת עד שביום מן הימים הבחין החפץ חיים בדבר, וחזר גם הוא להיכל הישיבה להורות לאלו הבחורים לציית לפקודתו, ובלית ברירה חזרו ליצועם, אולם היו כאלו שיעזרו החסידות עדיין לא פסקה מהם ושוב חזרו כבראשונה אל הגמרא, והם לא ידעו שגם החפץ חיים מכיר בטיבו של אותו יצר' ולא העלו על דעתם ששוב יופיע החפץ חיים למחות בהם, אולם כך היה מעשה, החפץ חיים הופיע בשלישית כדי לְיָדָא שכולם מצייתים לפקודתו, וכשמצא שוב את החכמים כשהם רכונים על ספריהם פתח ואמר:

כל המוסיף גורע

תלמידי היקרים שמא סבורים אתם שרצוני שלא תעסקו בתורה חלילה! דעו לכם שטעות היא בידיכם! ואדרבה, רק את טובתכם ואת תורתכם אני דורש! ואסביר לכם את מעשי.

הנה האריך יכול היצר הרע לקבל אחיזה כלשהי אצל בחורים משייבת ראדן, השקועים רק בעולמה של תורה; וכי יבוא ויאמר להם שלא ילמדו! הלוא ידעו הוא שתלמידי הישיבה לא יצייתו לו. אולם מאחר שיש לו תפקיד להטות בני האדם מן היושר, לכן מצא היצר המצאה לפתות את התלמידים לקיצוניות, ולפתותם שיוסיפו להקדיש עוד ועוד שעות לעסק התורה, בכך מבטיח הוא את הצלחתו, בידעו שכוחותיהם של הבחורים לא יעמדו להם, ויתחפכו על ידי זה לבסוף לחולים בגוף ובנפש ר"ל, והדברים יתנו את אותותיהם בכל ימי חייהם, כי יצטרכו להתמודד עם חולשותיהם, ושוב לא תהיה ביכולתם להתמיד בלימודם כדבעי. וכאן הפטיר החפץ חיים את דבריו באמרו: האם נסייע בידו להרוס אותנו?! הרי לך מעובדא זו שגם מי שרוצה להחמיר צריך להיות חכם מחוכם כדי לדעת אם אין חומרותיו שמורים לבעליהן לדעתו חלילה ועדיין אם כן שלא יתור אחריהן, ויעשה רק כעצתו של השלחן ערוך, כי רק זה שנוקט כלל בידו שלא לזוז מהנפסק בשלחן ערוך, זוכה לשמירה מעולה, כי תמיד יהיה מענה בפיו מול טענותיו של היצר הרע, שהרי כך יאמר לו: איני נוטה מהאמור בשלחן ערוך לא לקולא ולא לחומרא...

זוהי הנקודה שרמז עליה רבינו ניסים בהתייבות 'את אשר התרת אסרת' שבנוסח היודי של, שכל המוסיף גורע, הן אמת שכעת הוא 'מחמיר' למהדר, אבל ברבות הימים יגבו חומרותיו והידוריו את שלהם, ומי ידע איזה מחיר יצטרך לשלם עליהם, וכיון שכן ודאי אין חומרותיו לרצון הבורא ועליו להתוודות ולשוב עליהן.

על דבר זה רמז הכתוב שלפנינו שאחר שאמר 'אלא תסור מכל הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום' הוסיף 'מין ושמאלו, להורות שגם אם נדמה לך שאין הנטיה בגדר 'חטא', ואין זה כי אם חומרא - בחי' 'מין', אף על פי כן יהיה זהיר מזה, ולמה? התשובה היא: 'ושמאלו'! כלומר, כשאומר 'מין ושמאלו' ודאי כוונתו לומר 'מין' או 'שמאלו', כי מי שנטיותו היא לימין אין נטייתו לשמאלו, ומי שנטיותו לשמאלו אין נטייתו לימין, כך שאי אפשר לפרשו כמשמעו שהטייה היא הן לימין והן לשמאל, ולמה אם כן כתב 'מין ושמאלו' ב'א' המוסיף? להורות שמתוך שאתה מיימין תמשיך לבסוף להשמאל, - שמדובר בחומרא דאתי לידי קולא...

ולא תסור מכל הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום: מין ושמאלו ללקת אתרי אלהים אתרים לעבדם: (כת ד')

***

ביודי שתיקן רבינו ניסים (הנאמר בסדר יום כיפור קטן) מוזכר בין השאר גם: 'את אשר התרת אסרת'. כלומר, מקום יש להתוודות על מה שהחמיר בדברים שהתורה התירה.

בראשונה כשמתבוננים בדברים אלו מתעוררת תמיה, כי גם אם אין צריכים להחמיר ולהתנור מן המותר, אין אנו חוטאים כשכן החמירנו, ולמה לנו להתוודות על כך?

אולם כשמתבוננים היטב בנבכי הנפש יכולים אנו למצוא תשובה לדבר. דהנה כשאדם מקיים בתום את דברי השלחן ערוך מבלי להחמיר על דבריו, מוכיח בכך שהוא אדם כשה, וכל הליכותיו הם לשם שמים, ולכן נוהג הוא על פי פסקי השלחן ערוך ומקיים מה שהש"ת רוצה ממנו. אולם זה המבקש להחמיר על דבריו, יתכן שגם הוא מן הכשרים, וחומרותיו נובעות מיראה יתירה השוררת בלבו. אולם יש גם מקום לומר שאין חומרותיו תוצאה מיראה ואין זה כי אם עצת היצר המפתהו להתפאר בכך שהוא 'מחמיר'... ואם כך הם פני הדברים, מלבד מה שעצם חומרותיו נחשבים כחטאים, יתקיים בו מאמר חכמינו ז"ל (אבות ד, ב) 'עבירה גוררת עבירה', וחומרותיו אלו יביאו בעקבותיהם עוד חטאים, כי מאחר שאין חומרותיו נובעות מיראה, יתנהג בהם גם במצבים שיהיו אלו סיבות למכשולים. ושפיר מובן מדוע מחוייב לשוב עליהם...

גם איש חכם וירא שמים אמת, שהינו מובדל ומפורש מכל סיג של יוהרא והתפארות, ויודע בעצמו שחומרותיו נובעות רק מרוצן עז לעורר נחת רוח לבורא, עדיין אינו יכול להיות בטוח שאכן זהו רצונו של הקב"ה, ועליו לבדוק היטב אם אין חומרותיו אלו יכולות להביאו לידי תקלה, כי אחד מתחבולות היצר הוא לפתות את האדם שעליו להתחסד עם בוראו במקום שאין זה מן הראוי, הבנינו שלבסוף תצא דבר תקלה מחסידותו, ובעיקר מנסה בכך את הצדיקים והיראים, הבנינו שאת אלו לא יצליח לפתות לעבירה כמשמעה.

וכאותה עובדא שהיה עם מרן בעל החפץ חיים ז"ע, שהקפיד על תלמידי ישיבתו בראדן שילכו לישון בשעה עשר בלילה, כדי שימלאו את שעות השינה הנדרשת להם, ותהיה דעתם מיושבת עליהם ויהיה ביכולתם לעבוד את בוראם כדבעי ביום המחרת. והחפץ חיים בעצמו היה מזרז את הבחורים לעלות על יצועם, והיה מכבה את האור הדלוק בהיכל הישיבה כדי לודא בכך שלא ישארו איזה בחורים המתחכמים על דעתו.

אולם היו איזה בחורים שטענו לחשוב שדעתם יותר יפה מדעתו של החפץ חיים, ושיערו בדעתם שאינם צריכים כל כך הרבה שעות לשינה, ועדיין יכולים הם לשקוד על תלמודם עוד שעה או שעתיים או יותר, והללו גם עשו מעשה, ואחר שהחפץ חיים הלך לדרכו, קמו הם ממשכבם וחזרו להיכל הישיבה ושוב האירו את ההיכל ושוב לתלמודם.

טיב המערכת

• שבת סליחות •

שבת זו נקראת בפי כל שבת סליחות, למרות שבשבת אין אומרים סליחות, אבל מכיון שתיקף אחר השבת נוהגים כל עם ישראל לומר סליחות - נקראת שבת זו כך, (ובזה מצטרפים בני עדות אשכנז לבני עדות המזרח שכבר אומרים סליחות מתחילת חודש אלול). וספר מורנו הרב שליט"א כי שנה אחת אחר אמירת הסליחות של מוצאי שבת 'במוצאי מנוחה, יגש אליו יהודי ושאלתו בפיו: הרי כל שנה אנו אומרים סליחות ושובים בתשובה, כך היה שנה שעברה וכך היה בשנה שלפני, ובכל השנים, ובכל זאת, אחרי חלוף הימים הנוראים אנו שבים למעשינו ולהרגלנו המאוסים, ולצערי הרב יודעים אנו כי גם בזאת השנה לכאורה הדברים לא יהיו שונים, אז בשביל מה אנו עושים את כל זאת? ענה לו הרב: למרות שנראה כי באמת טענה זו צודקת, אבל האמת אינה כך, כי אם ניקח לדוגמא את ערבי פסחים שבהם אנו מנקים את הבית מדי שנה, למרות שידועים שתיקף אחר הפסח יתלכך שוב הבית, ואם שנה אחת תחליט עקרת הבית שאין שום תועלת בניקיון זהו, הרי ברור לנו שהלכחך והזוהמא יצטברו עד שבאמת כבר לא יהיה אפשרי לנקות את הבית מזהומתו, כך הדבר לגבינו, בכל שנה אנו ננקים את נפשתינו מכל הזוהמא שדבקה בנו במהלך השנה, וגם אם ח"ו במהלך השנה חזרנו על מעשינו ככלב השב אל קיאו, נחזור שוב בתשובה גם בזאת השנה, אבל אם ח"ו נחליט כי אין לנו יותר צורך באותה תשובה 'זמנית', כי סמילא אנו אנו חוזרים לאותו מצב, או אז ח"ו אנו עושים להגיע למצב שבאמת כבר לא נוכל לשוב ולהתנקות מעונותינו.

אז השנה כשנעמוד לפני בוראינו באמירת הסליחות, אל לנו לחשוב על הנסיגות שמחכים לנו במהלך השנה הבאה, אלא נזכור את דברי הרמב"ם בהלכות תשובה ז"מ, היא התשובה: הוא שיעזוב החוטא חטאו, יסירו ממחשבתו ויגמור בליבו שלא יעשה עוד... וכן יתנחם על שעבר... ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם.

(ערך טיב המערכת-אלול-סליחות)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
הודעות

עדכוני שיחות: 100024-0534

אמירת סליחות

א. נוהגים לקום באשמורת לומר סליחות ותחנונים מיום א' של השבוע שחל בו ראש השנה (ש"ע סי' תקפ"א ס"א).

ב. מה שנוהגים לקום באשמורת הוא ע"פ מה שאמרו במדרש שהקב"ה שט בלילה ב"ח עולמות ובל שעות אחרונות הוא שט בעולם הזה והרי הוא קרוב לנו בכל קראנו אליו באותו זמן (למש שם).

ג. ועכשיו מתאחרין על הרוב עד התחלת עמוד השחר, ומכל מקום ביום ראשון משכימים יותר קצת כדי שיוכלו לומר בסליחות הפזמון שאומרים בו 'בזקנתם בעוד ליל, וכן דצה עתידתם בעמדם בלילות' (מ"א שם ס"א).

ד. אם מתחילין קודם עלות השחר, אפילו כשאומרים הפזמון כבר הוא יום מוחה, כיון דע"כ זעקו והעתיירו בעוד לילה משא"כ אם לא התחילו עד שהאיר היום נראה כשקך (אלף למטה סק"ג).

ה. אם נתאחר לומר הסליחות עד לאחר שהאיר היום אע"כ לא יבטל מאמירת הסליחות לפי שהימים אלו הם ימי רצון, ואף לאחר עמוד השחר הוא עת רצון (אלף המן סק"ד).

ו. יש נוהגים לומר הסליחות בחצות הלילה, שזמנו הוא כבר עת רצון, וכדאיחא בזה"ק לענין תיקון חצות ויש סמך להנהיגין לומר סליחות אחר חצות ונפלין על פניהם דאחר חצות חוט של חסד נמשך, והא אפשר לפרש מ"ש שהוא קרוב ליום דכי היכי דאחר חצות היום מיקרי גטו צללי ערב, ה"נ אחר חצות לילה מיקרי קרוב ליום (תהלה לוח סי' ק"א ס"ב).

ז. נהגו להחמיר שלא לומר שום פסוקים קודם ברכת התורה אע"פ שהוא אומרם דרך תחנונים ולכן גם בימי הסליחות יש לומר ברכת התורה קודם הסליחות (מ"ב סי' ס"ז סק"ג).

ח. ברכת על נטילת ידים יבדך בביתו מיד בקומם משנתו, ולא יבדך שוב אחר כך בבית הכנסת או שלא יבדך בביתו ואחר הסליחות יעשה כרצונו ולא יטיל מים וישפפן, ואח"כ יבדך על נטילת ידים ואשר יצד (מ"ב סי' ס"ז סק"א).

ט. כשגמר הסליחות והאיר היום צריך ליטול ידיו שנית ויערה עליהם גם כן שלוש פעמים כמו כל נטילת ידים שחרית, אבל לא יבדך על נטילה זו ברכת על נטילת ידים (מ"א שם ס"א).

י. כשעוסק בתורה ובתפלה והגיע זמן עולש יש מקום להקל שא"צ ליטול או ומכל מקום קודם התפילה צריך ליטול ידיו, וראוי להחמיר ליטול ע"כ לפני הגן החמה (ת"ת סי' ד' ס"ט), וכמו כן מותר ללכת או יותר מארבע אמות, ואף אין צריך להקדק שלא לגעת בעינים ובמלבושים (נ"פ סו"ח סי' ד' סק"ח הל"ש פ"א ס"ו).

יא. שאר ברכות השחר יכול לבדך אף קודם שיעלה עמוד השחר, חוץ מברכת הנותן לשכמי בינה שיש לבדך אותה לכתחילה לאחר עולש (ש"ע סי' ס"ז

י"ב. בחורים שאינם מתעטפים בטלית גדול ומכריזים בכל יום על הטלית קטן שלהם יקדקו בימי הסליחות מיד כשיאיר היום למשמש בטליתם ולבדך (מש"ש ח"ב סי' ד').

יג. סליחות ותחנונים צריך לאומדם בנחת ובמתון ובכוונה, ואסור להזכיר י"ג מדות שלא בכונה (ב"י סק"ג).

יד. מה שנהגו קצת לומר ענגו אבינו וכו' עשה למען שמך וכו' במהירות גדול יש לבטל מנהגם (שם סק"ה).

טו. אומרים שלוש פעמים וידוי בסליחות (ש"ע סי' ה"ג). ו"א דאין לומר הידוי רק פעם אחת מפני שהכופל נראה ככלב ששב על קיאו (ש"ע הסו"ת וכו' במעשה רב ונ"א את ר"ב).

טז. עיקר הידוי הוא סן 'אבל אנתנו ואבותינו חטאנו עד לתעתענו, ואין לדבר בשעת הידוי, ומכל מקום פוסק לאמירת קדושה ומדורים אפילו באמצע אשמנו (מ"א סי' ה"ז ס"א).

יז. אין לדבר בין הסליחות לפעילת אפים כי נפילת אפים הוא גמר התיקון של התפילה וצריך להיות תיכף אחר התפילה, ומכל מקום אף אם עבר הידוי צריך ליפול על פניו. הזקא לדבר רשות אסור להפסיק, אבל מותר לענות איש"ר וכן אמן של שאר ברכות (אלף המן תקפ"א סק"ח).

יח. כשיש חתן בבית הכנסת אין אומרים נפילת אפים שבסוף סדר הסליחות, אבל כשיש בעל ברית בביה"כ אומרים נפילת אפים הזקא כשהתחילו לומר סליחות קודם עלות השחר, אבל אם התחילו לאחר עלות השחר אין אומרים וכן מקצרים את הסליחות ומסיימים כי לה אלוקיע הרחמים והסליחות (מ"א סי' י"א ס"ב הל"ש שלח ס"ח).

יט. כתב בספר חסידים וז"ל: ושמע החכם שהיה סביבו אומרים הקרובין (הפזמון) במשך [במשותף] והפסוקים היו שמורים אמר להם החכם: הפסוקים הם יסוד הקרובין שמהם נתייסדו, כשם שאחם מנגנים את הקרובין במשך, כך תעשו להפסוקים שלא יהיו הפיזות עיקר ואשר בזה"ק טפל וכו' ע"כ, והעתיקו דבריו המ"א ומחצה"ש (סי' ס"ח), וכל שם דלפי זה הוא הדין בפסוקים שקודם הסליחות גם כן יש לאומדם בנחת דלא כמנהג העולם שמסדרים באמירתם.

כ. יש מקומות שנוהגים שהמתפלל סליחות מתפלל כל היום ו"א דגם ערביה שלפניו, וכזה המ"א דמטעם זה הוא קודם לאבל ולמוהל וליראצ"י, וה"א ספקפ בזה ע"י"ש (ש"ע שם ס"א וב"ב שם). ובערוה"ש (שם ס"ו) כתב דאצ"ל אין המנהג כן, ובדרך כלל יהוה מאד שלא לבא לידי מחלוקת בעניינים אלו, וכל אשר ידאת אלוקים בקדוה יבטל דעתו, אף שנתנה לו שעושים שלא כהוגן, כדי שלא לבא לידי מחלוקת, ו"פ הרוב השטן מוקד בעניינים כאלו כדוע ולכן המשתדל א"ע למנוע מחלוקת שכרו גדול מאד.

אם כל ימי חודש אלול קודש אזי הימים שמתחילים לומר בהם סליחות קודש קדשים הם בימים הללו מתרומם כל אחד מישראל בעליה בתר עליה חרדת קודש ויראת שמים אופפת כל אחד באשר הוא אימת הדין נוסכה על הפנים ודוק של כובד ראש מעטרת כל זיו וקולסתר, הן בעוד ימים ספורים מתייצב כל אחד לפני מלך המלכים ומוסר לו דין וחשבון על כל מה שעשה במשך השנה כולה, אין מי שיוכל להשתמט מזה, וכולם עוברים לפניו כבני מרון.

העצה היחידה להינצל מן הדין הוא להקדים לבוא אל המלך, לבכות לפניו ולהתוודות על העבירות שחטאנו לו, להבטיח לו נאמנה שיותר לא ניכשל בהם, איננו ממתנים לשעת הדין עצמו בראש השנה, אז מופיע השטן עם תבילי העברות שעברנו במשך השנה ורוצה לקטרג עלינו, אלא עוד כמה ימים לפני זה אנו נגישים בעצמנו אל המלך ומספרים לו כי זה לאבוננו נכשלנו בחטאים, אנו מבטיעים את רגשי חרבתנו ומבטיחים נאמנה כי כמאן ואילך נשתדל וניזהר יותר, באופן הזה אנו מקיים לצאים בדינו ונקיים מכל חטא.

את זה אנו משתדלים לעשות בחודש אלול בכלל ובימי הסליחות בפרט, לבוא אל המלך ולהתחנן אליו במיטב הגיון, אולי יחוס אולי ירחם עם עני ואביון, ויש להרבות בתפלות ובתחנונים אפילו אם זה בא על חשבון עסק התורה, כדכתב בספר 'שערי תשובה' (ש"ע תקפ"א סעיף א) בשם ספר 'טור ברקת', 'שיותר טוב בימים אלו להרבות סליחות ותחנונים עם הציבור מלמולד, ומביא עוד בשם הר"י, "שכן ראה לקצת רבנים שתמיד היו עוסקים בגופי הלכה ובחיבורים, ובחדש אלול היו מניחים קצת מסדרם ללמוד גירסא רק תחנונים".

כרחם אב על בנים כן תרחם ה' עלינו

המגיד לדבנא (מש"ל ע"ב - ש"ל ק"ח) הביא מש"ל נפלא שעולה בקנה אחד עם ימינו הימים הללו, היה סוחר גדול שלו בן יקר אותו אהב באהבת נפש ועליו שמר תמיד כבבת עינו, בכל עת השתדל להרנין את לבו ולהשיג עבדו מיני מעדנים ומתנות לרוב, באחת מנסיונותיו הארוכות על פני תבל עלה בידו להשיג בד יקר מאד, וכשחזר מסרו לחייט מומחה שיחפור ממנו מלבושים נאים ומתוקנים כשהיה מוכן הבגד עד להפליא הלבשי האב את הבן בבגדי החמודות הללו ונתן לו להבין את חשיבות המלבוש שהוא מוסר לו כעת במתנה, כמה יגיעות התייגע בכדי להשיג את הבגד הנדיר, וכמה מומן שפך עבדו זה למען יידע הבן להעריך את הבגד המיוחד שהוא לובש כעת.

הבן יצא לרחוב העיר ברוב הדד וחשיבות נהנה מן המעמד שהבגד החדש העניק לו, אלא שברוב כסילותו לא נזהר כלל ולא התבונן בדרכים בהם הוא הולך, גם כשהגיד בדרך הליכו למבוי מלוכלך מלא טיט ורפש, לא פנה לאחוריו, הוא המשיך ללכת ללא הבחנה, לא עברו אלא כמה רגעים ורגלו החליקה מן המים הדלוחים שהצטברו במקום חבריו תמכו בו ועזרו לו להתרומם מן הקרקע, אך איות, שוד ושבה, הבגדים החדשים שעד לפני רגע בהקו ביופיים הנדיר הוכתמו מכף רגל ועד ראש, כל כולו נודף ריח רע מן הלכלוך והזוהמה שנספגו בתוך בגדי הפאר.

הרבה יותר משנבחר על מראוה הנרא והמאוס פחד מה יעשה אביו כאשר ישמע את אשר אירע לא היה לו ספק שיכעס עליו מאד ואף יעניש אותו על כך באופן חמור, בפרט כאשר ישמע שלא נזהר בדרכיו ובמוכד וכנס למקום טיט ורפש, מרוב פחד לא ידע את נפשו ולא מצא מנוח לכף רגלו, מה עושים כעת. הגיע אליו חבר טוב עם הצעה טובה, אל המתין שאביך ישמע על המקרה מאנשים אחרים הם יספרו לו כיצד לא השתת על הבגד היקר שהוא התאמץ עליו ושפך עבודו דמים יקרים אין ספק שבאבא יכעס עליך ויבקש אחרך להענישך בכל חומר הדין, מוטב שתודדו אתה ותרוץ אליו תיכף ומיד, עוד בטרם יספיק לשמוע על המקרה ממישהו אחר, תבכה לפניו, תספר לו בכאב ובצער שנפלת עם הבגד היקר בתוך

הלכלוך והרפש, כואב לך על הבגד שהושחת עזרתו ואבד זיוו, מובטחני שיתעוררו רחמי האב על הבן ויסלח לך.

עשה הבן כעצת חברו, רץ אל אביו ובכה לפניו בדמעות שליש על המקרה המצער שאירע לו, כמה כואב לו על הבגד היקר שהתלכלך בזהמה, האב לא יכול היה לעמוד בצער הבן, נטל את מטפחתו ומחה את דמעותיו מעל לחיו, ניחמו בדברים היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב, פייסו כי אל לו לדאוג כלל וכלל, נמסרו את הבגד לכובס שישטוף אותו מכל הלכלוך והרפש שדבק בו, לאחר מכן יחזיר לנו אותו כמו חדש, נקי מכל רבב.

הגמשל מובן לכל בר דעת הקב"ה מסר לנו נשמה יקרה וקדושה ממקור מחצב הנשמות, צחה ונקיה ללא רבב, אולם אנו ברוב כסילותנו לא נהגנו כהוגן ולא שמרנו עליה כפי הראוי, לא התרחקנו כדבעי משערי איסור ועל אחת כמה וכמה משערי היתר, לא פלא שנפלנו ומעדת בחטאי הלא אנו בלבד, אשמים בזה, ועתה איך נעלה אל אבינו והנשמה איננו אתנו כבראשונה, איך נפתח פה לפניך דר מתוחים באלו פנים נשפוך שיחים געלנו נתיבותך הישרים והנכוחים דבקנו בתועבות ובמעשים זנוחים (סליחות יום א' דסליחות).

אין לנו עצה אחרת, אסור לנו להמתין לראש השנה אז יעלה וירוא השטן לקטרג עלינו ולספר על כל הדברים שנכשלנו בהם, כי הוא יתאר את מעשינו באופן שעלול להיות לדעתנו, אלא נרוץ בעצמנו אל אבינו שבשמים ונספר לו דברים כהווייתם, הנה נפלו ונכתמנו בחטאים ועוונות, הנשמה הקדושה שנסר לנו מלאה קיאו וצואה, איכה יועם זהב ישנא הכתם הטוב (איכה ז, א), כואב לנו מאד על המצב השפל אליו נקלענו, ואז בוודאי יתעוררו רחמי הקב"ה עלינו וימחלו לנו על כל עוונותינו, כי ימינו פשוטה לקבל שבים.

זהו מה שאנו עושים בימי הסליחות, אנו מקדימים לבוא אל המלך כמה ימים לפני ראש השנה שהוא יום הדין, מוסיפים מן החול אל הקודש גם את הימים הללו, אנו משכימים באשמורת הבוקר שהוא עת רצון והרחמים עוברים בשעה זו, מתאספים בבתי כנסיות ובתי מדרשות ברוב עם הדרת מלך, 'אשר יחדיו נמתין סוד בבית אלקים נהלך ברגש' (תהלים נה, טו), ויפוכים שיח ערב לפני אבינו ורוענו מלך מלכי המלכים, לבכות לפניו על מה שנפלנו בחטאים ולעורר עלינו רחמי שמים מרובים וכפי שאנו אומרים בסליחות, 'אלקינו בושנו במעשינו ונכלמנו בעוונותינו, כרחם אב על בנים כן תרחם ה' עלינו, ובזכות זה מתעוררים הרחמים ומוחל על עוונותינו, כי ימינו פשוטה לקבל שבים.

אם יש דין פשוטה אין דין למעלה

עצם הדבר שאנו עושים הוא ממתנים ליום הדין, אלא מקדמים לבוא אל המלך ולהתוודות הא גופא ממתין את הדינים ומתפך את הכל לטובה, שהלא כבר אמרו רבותינו ז"ל (דברים רבה שופטים ה, ה) שכאשר יש דין למטה אין דין למעלה, כלומר, כאשר בני האדם דנים בעצמם ומחשיבים את עוונותיהם ואף עושים עליהם תשובה, אזי אין הקב"ה מקדק בהם ואינו מעניש אותם בדין, אבל אלו שמתעלמים מעשיהם הרעים ואינם נותנים את לבם להתעורר בתשובה ולתקן את מעשיהם הרעים עמהם יבוא אלקים במשפט כי לא יצדק לפניו כל חי.

לעצ את ימי הסליחות כראוי

על כן ישתדל כל אחד בימים אלו, הימים האחרונים של כל השנה, להתכונן כראוי לקראת יום הדין הבא עלינו לטובה, וביתור לו להתחזק באמירת הסליחות שיהיה מתוך כוונת הלב ולא באמירה בעלמא כמציאות אנשים מלומדה, בכדי שבאמת יתכוון לבקש סליחה ומחילה מאת בורא כל העולמים ולא יהיה כחוכא ואטלולא ובודאי שבזכות ההכנה הזאת יזכה לקבל את השנה החדשה מתוך רחמים וחסדים ויזכה לצאת זכאי בדין.

סיפורי השגחה פריטי שגשגחו למערכת ע"י הקוראים

וממנה יוושע

יש לי אולר כיס בגודל של כרטיס אשראי שקיבלתי במתנה לפני שנים רבות. אני משתמש בו ביום יום לאין ספור משימות של חיתוך, מדידה, זכוכית מגדלת והברגות. הוא קטן ושימושי.

לפני שבוע אחרי שהשתמשתי במספריים שהם חלק מהאולר, האולר עצמו פשוט נעלם מלבד המספריים שנשארו בידי. חיפשתי ברכב וחיפשתי ברחוב. חשבתי שמא נפל מחוץ לרכב, אך לא מצאתי אותו. חלף שבוע והשתמשתי שוב במספריים שנשארו לי מהאולר. בקשתי מה' שימצא לי את האולר כדי שלא אצטרך לקנות חדש...

בקושי סיימתי לבקש והמספריים הזעירות החליקו לי מהיד. חשבתי לעצמי אם בקשתי שלא כהוגן, כי המספריים החליקו בחריץ צר שבין הכיסא לדופן. למזלי קלטתי את הכיוון שלשם הם נפלו והלכתי אל מאחורי המושב. שלחתי את ידי למשש אולי אוכל למצוא את המספריים, (הרכב מלא בשכלולים ואין כמעט מקום להכניס יד), מיששתי וברוך ה' מצאתי את המספריים. אלא שפתאום הרגשתי עוד משהו, והמשהו הזה היה לא אחר מהאולר עצמו שכה חיפשתי אחריו!!!!

הנה פירוט: ס.ב.

"צמאה לך נפשי"

ישנו יהודי צדיק שמאגד שקיות שלישות עם עלונים איכותיים, וכל מי שחפץ יכול להזמין ולאסוף ממנו ביום חמישי בלילה עבור בית הכנסת שבו הוא מתפלל. מכיוון שנסעתי לחופשה ולא הייתי בעיר לאסוף את העלונים, בקשתי מהבן שלי שיאסוף ויסדר בבית הכנסת.

בליל שישי התקשרתי להוכיח לבן שלי על העלונים ואמר שהוא בדיק נוסע עם טרמפ חזרה מירושלים. אמרתי לו שיבקש מהנהג שהוא חבר שלי לעצור לו שניה בבניין כדי שיאסוף את העלונים. אבל הבן שלי הסביר לי שהנהג לחוץ מאוד בזמן והוא לא מעז לבקש עצירה אפילו לא לרגע אחד... המשמעות היא שהבן שלי יצטרך לרדת ולהיטלטל בדרכים בגלל הטובה שבקשתי ממנו.

לא חלפו מספר דקות והבן שלי מתקשר ואומר: "אבא!!! אתה לא תאמין איזה השגחה פריטית!!! פתאום הנהג חש בצמא ועצר לקנות לעצמו פחית שתיה בחנות מול הבניין של העלונים!!! ירדתי בריצה אספתי את העלונים ועוד רגע הנהג חוזר ואני ממישך אותו עד לבית."

מכל החנויות הקב"ה עצר אותו בדיק בנקודה שהבן שלי צריך גם בלי שביקש דבר!!!

הנה פירוט: ס.ב.

הפענוץ לכות את הרבים בספור של השגחה פריטית מוצף לשלוח אל ר' שפתה סמואל נפיקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

הגה"צ רבי משה אריה פריינד זצוק"ל

זל איש ירושלים. שזכה להשתתף בעת הנסיעה הגדולה והמפורסמת שערך הרבי הקה"ט בעל "זיואל משה" מסטמאר ז"ע בארץ הקודש, כשיצא בראש עם הקודש להתפלל במקומות הקדושים שבארץ ישראל ת"ו, והצטרפו עימו רבים ושלמים מעדת החסידים ומשאר בני ירושלים וביניהם הגה"ק רבי משה אריה פריינד זצוק"ל, שהיה מגדולי תלמידיו, ועוד רבנים ותלמידי חכמים מסלחה ומשמנה.

רבי גרשון דגן התפרסם בארץ הקודש לאישו של המקומות הקדושים הוא היה דואג רבות להזקקתם של קברי התנאים בכבוד והדר, ואף הסדיר את האהלים ואת הציונים השונים לטובת ציבור המתפללים הפוקדים את המקום ותדיר היה לוקח ברכבו יהודים טובים שרצו לצאת בתפילות אל המקומות הקדושים.

באותה נסיעה קדישתא הבעי הרבי את רצון קדשו להגיע אל העיר 'פקיעין שבצפון, שבה נמצאת המערה הטהורה שהתחבאו בה התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ז"ע עם בנו רבי אלעזר. מקום גילוי השכינה בערפלי טוהר, וגילוי סתרי תורה ורזין עילאין, כמ"ש (זמר בר יוחאי): "בר יוחאי מושב טוב, ישבת יום נסות יום אשד ברחת, במערת צורים שעמדת שם קנית הודך ויודרך".

היכף יצאה ההוראה לכל בני חבורתא קדישתא לעשות את דרכם אל פקיעין, והם יצאו אכן לדרך על פי תדרכו של הר"ר גרשון הג"ל שהיו נהירים לפניו כל השבילים המוליכים עד פתח המערה.

באותם שנים היו דרכי אותה מערה קשות ומשובשות, עדיין לא נסללה הדרך עד פתח המערה כבימינו, ועדיין לא נבנו המדרגות עם המעקה שבמורד ההר לגישה נוחה אל המקום. ההר היה מלא מכל הצדדים בסלעים גדולים וקטנים הרבי לא הצליח לפלס את דרכו בינות לסלעים. עד שנאלצו הגבאים המסורים להיטו על כיסאם, וכך נשארו עם הכיסא עד פתח המערה, בידח עם כל הפמליא.

וסיפר לי הר"ר גרשון מעט ממה שהתרחש באותה נסיעתא קדישתא: מתחילה ירדו חברת החסידים במורד ההר כדי להכין את הדרך ואת המקום לפני הגעת הרבי עם הפמליא, ותוך כדי שהם נותרים היטב בדרכם שלא להיכשל בעצמם ולמעוד בין הסלעים הרבים פתחו מעט את תוואי הדרך לסלול שביל מעבר בשביל הרב, והזיזו את האבנים הגדולות המפריעות שברדף, סילקו את הקוצים והרחיקו את הקשונים.

יחד עמם באותה תבורה היה גם יהודי כמבור ניצול שואה, שהיה עב כרס והתקשה מאוד בדרכי הליכתו במורד ההר בין הסלעים הקשים... וכשהגיעו סוף סוף עד המערה התפלא להיווכח שלא מדובר במערה גדולה כלל, ואף פתחה היה צר וקטן.

פתח אותו יהודי שמן, ואמר בדרך צחות (בשפתם שסיימו את טירת הדרך הקשה): אינני מבין, כיצד הצליח רבי אלעזר רבי שמעון להשחיל את עצמו אל תוככי מערה זעירתא זו? הרי מפורש באגדתא דפרק הפועלים (כ"ט פד.) שהיה עב בשר מאד, ומאכלו שיתין מיני לפדא! (שישים מיני מאכל הצאים) בכל יום! (שם פד.) כיצד נכנס איש גדול ועב כזה במערה קטנה שכזו?

נענה כנגדו אחד החסידים, באותה נימה של צחות: אילו היית אתה אוכל שלוש עשרה יום אך רק חרובים! לא שלוש עשרה שנים... כי אם שלוש עשרה ימים בלבד, גם אתה היית כנראה מצליח להשתחל בקלות אל תוך המערה הזו...

בני החבורה שעמדו סביב ושמעו את שיחת השניים פרצו בשחוק קל ביניהם ולא שמו לב כלל שמאחוריהם כבר הגיע הרבי כשהוא נתמך בידי משמשו הנאמן רבי יוסל אשכנזי זצ"ל, וכנראה שמע והקשיב לקול שיחתם המבודחת, הן לשאלה והן לתשובה...

הרבי הק' נתון היה אותה שעה להלבות אש קודש, באהבה ויראה עילאה ונראה על פני קדשו שלא ניחא ליה סן האווירה המבודחת במקום קדוש הזה, הוא סימן לאותו חסיד בחיבת הקודש להתקרב אליו וסטר לו 'טטירה' קול בתוכו: אותו: מרעדט נישט אזוי אין איינליגען פלאץ! (במקום קדוש שזכה לא סדרים ק'.)

לפתע התלהבו פני קדשו של הרב, וזעק בקול גדול: תדעו נאמנה שמקום קדוש זה הוא מקום של 'גילוי שכינה', שנתגלה באתרא קדישא הדין בתדירות אל התנאים הקדושים רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו! על שיכויצא בזה דרש המגיד בהגדה בפסח: 'זבמורא גדול (הדרים כ, ט) - זה גילוי שכינה! וכענון שמעיד הכתוב בפני רעיא מוריאנא משה רבינו ע"ה (ישות ל, טו-כב) "ויאמר ה', הנה מקום אתי ונצבת על הצור, והיה בעבר כבדי ושמך בך בנקדת הצור, וישכתי כפי גלגלך ונ". והרי נדע שגשמתו של רבי שמעון בר יוחאי היא נשמת משה רבינו ע"ה, כמ"ש שכל מה שאירע למשה רבינו אירע לרבי שמעון בר יוחאי. וכשם שזכה משה רבינו לכל אותם הגילויים הגדולים בנקדת הצור של אותה מערה, כן זכה לזה גם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי בנקדת הצור של מערתא קדישא הדין!

הדברים הללו נאמרו בקול גדול והתעוררו רשפי אש, ויהי המקום לחרדת אלקים!

רבינו הגה"צ רבי משה אריה שעמד כל אותה עת לצד רבו הקדוש, נדרגש עד מאוד מדברי קדשו, ונמס לבבו כמים. ולאחר שסיים הרבי את דבריו החוצבים אמר לפניו בשם המדוש שלמערה זו מגיע 'אליהו הנביא זכור לטוב' מדי יום ביומו, להתפלל על גלות השכינה.

והוכיז לפניו מקור נאמן לדברי המדוש הללו, באגדתא דפרק חלק (סנהדרין צ, א): "רבי יהושע בן

לכבוד יומא דהילולא של הגה"צ רבי משה אריה [ב' תרנ"ג רבי ישראל] פריינד זצוק"ל, נאב"ד העדה החרדית פה ע"ה"ק ירושלים תובב"א שחל היום שבת קודש ל' אלול (נלביע ל' אלול השנה). - הנהגה בזה לפרוס את היריעה לזכר שם קדשו, מאשר פעל בישראל והרביץ פעלים לתורה ויראת שמים

בקדושה וטהרה ומידות טובות וישרות. - נקרב נא אל עצמנו אל הקודש, ללמוד ולהתלמד קצות דרכי קדשו, כמ"ש בפרקי אבות (ב, א) "והי מתחמם כנגד ארון של חכמים". נרדה נא אל גן המלך ללקוט שושנים מתוך אוצרותיו המבורכים של כ"ק מורנו ורבינו הר"צ שליט"א, במה שהורה ולימד לפנינו את הדרך הישרה בעבודת ה' ואת המסילה העולה מתוך 'טיב המעשיות' שראה וקיבל אודות בעל הילולא ז"ע. שכידוע היה מרבה להעתיק בתפילותיו הזכות על שכינתא קדישתא ועל נכסת ישראל קודש הן על הכלל והן על הפרט.

צדקותו תפילותיו וחזיותיו בודאי יעמדו לבית ישראל להחיש לנו ישועה ורחמים, ולהביאנו בעת התחלפות השנים לכתיבה וחתימה טובה. כדרך שאנו מתפללים ומבקשים: "ימלא כל משאלות לבנו לטובה, והתהי עם לבבנו ואמרו פני בעת מחשבותינו, ואל דינו בעת מעבדנו, ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו. ומפרע תקימנו ומאשפות דלותנו תרוממנו ותשיב שכינתך לעיר קדשך במהרה בימינו, אמן".

- * -

טרן הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זצוק"ל היה בנו של הר"ג רבי ישראל אב"ד דק"ק 'הוניאד' שבארץ אונגאריין, בנו של הגה"ק המפורסם מוה"ר אברהם יהושע פריינד מנאסויד זצוק"ל. בשנים שלפני השואה שימש מתחילה בפאר הרבנות בעיר של זקנו הגדול בנאסויד, ולאחר מכן נתמנה כד"ר ומר"ץ בעיר סאטמאר הגדולה לאלקים, שם נבדק בפניו והתחבר בקשר עליון, דרופתקי דאורייתא עם כ"ק איתן רבינו הקה"ט בעל 'זיואל משה' מסטמאר ז"ע.

בימי הרס עולם הוגלה הרב הצדיק עם כל משפחתו בין שאר אלפי ישראל הגולים ההודיים מסטמאר אל 'אושוויץ', שם שעבדוהו הגוירים ימ"ש בתור 'מחלק המים' במחנות האסירים. וכברם הגיש ליהודים הנימוקים בציומאן הנורא את מי השתיה הורה להם לברך בקול גדול וברור: ברוך אהה ה' אלקינו מלך העולם שהכל נהיה נקבדו! כשהוא מעורר ומחזק את לבנם באמונה תמימה ושלמה בצור עליהם ב"ה. ובשפתי פ' חכם כן היה אומר אליהם: וכי סבורים אתם שהקב"ה השתנה ח"ו, הרי הוא אותו בורא-עולם שהיה מנהיג ומשגיח עלינו בכל דבר קטן וגדול בערי הונגריה ופולין, נמצא עימנו גם כאן באושוויץ כעת חיה! ועוד ביתר שאת ועוד, כד"א (ישעיה סג ט) "בכל צרתם לו' צר [לא] קרי - רמו לירח אל"ה דגן כנודע] ומלאך פניו הושיעם, באהבתו ובחמלתו הוא גאלם ויגאלם ויגאלם". ובכך היה מחיה לבבות נשברים ונדכאים לרפואתם בתרופת אמונת 'טיב ההשגחה' הטהורה.

והחור ומשנן עמם בעת צר ומצוק את סוד רז קיומו של איש ישראל בכל עת ומצב בשירת האמונה: איני מאמין ב"אמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ויעשה ויעשה לכל המעשים! באותה שואה איומה איבד רבינו לדאבון לב את רעייתו הרבנית הצדקנית ע"ה ביחד עם שמונת בניו הקדושים בני קל ח' ה' יקום דמם. אשר עלו על מוקדה כקרבנות עולה תמימים ביקוד אש קודש, יחד עם רבבות אלפי ישראל שונעקדו על קידוש השם הגדול. - עליהם ועל שכינצא בהם נתחנן ונבקש בליל 'זכור בריית הבעליט' (סליחות לערב ראש השנה): "אנא הבט בצדקת עבדיך שידריך אשר הערו נפשם למות עליך... ובטלו רצונם מפני רצונך וקדושה שמך הגדול... רצנו לזבח ופשטנו צינורם... ונגעו דמי רחמינו וילדיהן... ונהרגו כלם יחד על קדוש שמך המיוחד. - ארץ אל תכסי דמם, ואל ימי מקום לזעקתם עד ישיקו וידא ה' משמים וינקם נקמתו ונקמת עמו ונקמת תורתך, ונקמת דם עבדיו אשר שפכו דמם כמים... את אלה מזבחות זכור, ואלה עקדות תראה... חוס ורחם את יתר הקללת, ותצאיהנה מאפלה לאורח, וחדש עלינו שנה טובה שנת רצון ועת נאולה" - אמן.

לאחר שניצל רבינו בניסים רברבן מכל מאורעות השואה, חזר לעירו ושימש ברבנות בעיר 'סטמאר', אך לאחר תקופה קצרה עלה לכונן את ארץ הקודש, והתיישב בעיר הקודש והמקדש, בה נתמנה כראש ישיבת "ייטב לב" סטמאר בירושלים.

בשנת תשל"ט לפ"ק אחר עלות מרן הגאב"ד רבינו אדמו"ר הקדוש מסטמאר ז"ע בסערה השמימה עלה לשמש כראב"ד העדה החרדית. וכעשר שנים לאחר מכן בשנת תשמ"ט, לאחר הסתלקות מרן הגאב"ד בעל "מנחת יצחק" זצוק"ל, נתמנה תחתיו לשמש בקודש כנאב"ד רבנות עיר הקודש ת"ו, והנהיג ברמה את קהל הקודש בחכמה ותבונה והשכל, וה' עימו בכל מקום בהלכה ובהנהגה, ובעמידתו האיתנה במסירות נפש תמיד לימין צרכיהם של ישראל בנוף ובגפם לכלל ולפרט.

אחר עלותו לשמי רום בשנת תשנ"ו, בלא שהשאיר אחריו זשי"ק האירו בעולם ספריו הקדושים ספר "עטרת יהושע" וספר "מרא דשמעתא", ושאר אוצרותיו המפורסמים בהלכה ובאגדה, ושמעתייה מבודן בני מדרשא, עולים כמעדנים על שולחן מלכים, ובוודאי שפתי קדשו דובבות בקבר, להעלות וזיכרונם של ישראל לטובה.

- * -

סיפר לי ידיד נעור, איש חסיד נכבד ירא ושלם הר"ר גרשון [בר אברהם] קופמאן

קו הרזענות לכל ספרי צפון טיב: 0733-22-76-09

חוקרים • מזמינים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

מזוקקה כראוי לשם שמים ולא בשביל הרווחת הממון הלילה

ורק אחר כך העניין לו 'מענק לילה'... ללא קשר לקיום המצוה.

סיפר הרב החסיד שמחה עקשטיין זצ"ל איש ירושלים הנודע

כאיש חסד גדול בתחומים רבים בעיר הקדושה ת"ג, שהיה מכניס

עצמו בעובי הקורה של מקרים קשים וחמורים שנוקקו לעזרתו.

והיה יוצא ונכנס בבתי גדולי ירושלים שהיו שותפים לסודותיו,

והדריכוהו נאמנה בכל דרכי פעולותיו, ואת הכל עשה בעצה אחת

עם הרבנים הצדיקים. [תקופת ארבות שישם כנבאי נאמן בבית לך אדמו"ר מביאלא

זנוקל בעל 'חלקת יושע', וכן היה נבאי מסור בלגן אצל אב אדמו"ר העילק רבי בנימין

רובינץ זנוקל ז"ל ומו"ץ דפתיקה ואצל עוד רבים מגדולי ירושלים קרואו דשו"פא].

פעם התגלגל לפתחו מרחק חמור של בחור בעייתו, שלא היה

בריא בנפשו, ושקע בדיכאון עמוק רח"ל. הוא התעסק עימו

תקופה ארוכה, וניסה בכל מיני דרכים להביא מזוור לנפשו הפצועה

בטיפולים רבים ויקרים.

[א. ה. ראה ליש בהג' תורה' זנוקל בספרו 'דברי תורה' (ח"א שלהו אות ס"ג)

דברים נפלאים וחלקי (בקיצור): 'וכמו ששכח ביטוי מחלת העריווילי שהוא מחלת עצבים.

והוא נשכח בעיקר בהרעיון, במחשבות דאגות ובהלכות הרעיונות כלומר שנוענות וכל יסוד כנס

וסכאבות, ואם יצטרך בנפשו שלא לנעוץ, יצטרך בנפשו מנפנים עד מאוד, והוא מחלה קשה

עד מאוד, גם כשאני מסוכנת על פי רוב. אכן אי אפשר לרפואה לנמר, כי הוא דבר התלוי

ברעיון, נעודע אצל הרופאים. והנה כל זה לא אנוס להם להכניס זל בהכנסתם רוח קדשם

והוא מביא בירושלים ושבת פ"ד ה"ג, וחס"ד ה' סמך כל חולי (דברים ג' טו) זו רעיון. דאמר

רבי אליעזר 'נתן עול ברזל על צוואר' (פרשת דרך כה) זה רעיון; עכל הרושלתו. והסבין

יבין בפשיטות, שזוהו מחלת העריווילי [מחלת עצבים] אשר היא 'עול ברזל על הרעיון, עד

ש'לפעמים מביא לדי שיעשום וחטאת ליצל. וחזו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קמ"ג)

'זרופא לטבוי לב ומחשב לעצבותם, כי בעלי מחלת העצבים יש להם 'טבוי לב תמיד ה'

יצילנו ורפאנו בתוך כל ישראל' עכלה"ש. ועיין עוד שם מהדורא חטינא (אות ע"ד אמש).

מהדורא רביעאה (אותיות סו-צב-גד), מהדורא חטינא (אות לב), מהדורא
שתתאה (אות קו) ע"ש].
יום אחד חטף אותו בחור 'משבר עצבים' [עירווען ברוך]
חריף לא עלינו, והיה מעורער נפשית בהתקפה קשה!
סכנה גדולה נשקפה לבריאות נפשו, והוא נצרך דחוף
לאשפוז מידי בבית החולים לחולי הנפש שבפאתי
שכונת גבעת שאול, רחמנא ליצלן.
אד דא עקא אבי הבחור בהיותו תלמיד נאמן של מרן
הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זצוק"ל אמר כדרכם של
חסידים שבלי הסכמה מרבו לא זזים שום צעד!
הלך אפוא האב חיש מהר אל בית הגאב"ד, והוא ביקש
ממנו לברר אם לא ניתן להמתין מעט... חזר האב מהרה
אל ר' שמחה והציג את שאלתו של הרב.
תשובתו של ר' שמחה היתה שלפי מיטב ניסיונו אסור
להמתין במצב שכזה כלום! ומן הראוי להזמין תיכף ומיד
'אמבולנס' ולאשפוז מיידית!
אולם למרבה הפלא, כשחזר האב אל הרב אפוף בהלה
ודאגה פסק לו הגאב"ד בתקיפות: המתן נא לילה אחד
לבד! ותאמר לו ר' שמחה בשמי שיהיה עמך בקשר
ובשמירה במשך לילה זה, ובאם תראה סכנה מוחשית
תיסע לאשפוז, אבל שתתהלל נא מאוד להרגיעו לפחות
בלילה זה!
האב עשה כמובן כמצווה עליו בנאמנות את פקודת רבו
שמרה רוחו, ועמד בשמירה ובמעקב צמוד אצל בנו כל
אותו הלילה.
ויהי למחרת בבוקר, והנה בפתע פתאום חלף הכל, והיה
כלא היה! הבחור שכח לגמרי מכל מה שעבר עליו, הוא
קם משנתו להפתעת הרוי ורופאיו כאדם חדש לגמרי,
והתרפא לחלוטין מכל בעיותיו! ומאז אותו לילה נהפך
לאיש אחד בריא בנפשו כאחד האדם, וכמי שלא ידע
מאותה מחלה בישיא מעולם!
ר' שמחה ממש נדהם והתפעל מן המופת הגלוי והחותר
שראה לנגד עיניו, ובהיותו קרוב מאוד אצל הגאב"ד כבן
בית עלה אל ביתו להודות לו על הצלת אותו בחור,
שהתעסק עימו מזה עידן ועידנים.
כשגיע לבית הרב היה זה ביום השישי ערב שבת קודש,
והצדיק אחז אז באמצע העברת הסדרה שמו"ת כדרכו בקודש,
ולא היה יכול לדבר. - גינש אפוא ר' שמחה אל הרבנית הצדקנית
אשת חבר, וביקשה למסור לרב כשיסיים את חוק לימודיו ששמחה
עקשטיין היה פה ומבקש להודות לרב על המופת הגדול שבהצלת
אוחו בחור.
אמרה לו הרבנית בבת שחוק: וכי לזה 'מופת' ייקרא? [וואס פאר א
סופת?] אין כאן שום מופת! הרב פשוט ישב כל הלילה על ספר
התהלים בדמעות שליש, תפילה נאמנה עבור אותו בחור!
ללמדך מידת 'אהבת ישראל' של הצדיקים במסירות לב ונפש,
שזה כבר היה בשנות זקנותו וחולשתו, ומשרק שמע על בחור
צעיר הסובל כל כך, וכבר רוצים לאשפוזו רח"ל, לא היה יכול לתת
תנומה לעיניו, והקריב את כל הלילה בשבילו בשפיכת שיח לב
על ספר התהלים!
וארוותנא אגב אורחין, ללמוד מכאן מהו כוחה של תפילה,
שבכוחה להפך טבע המציאות לטובה כמ"ש ר"ל (ספרה ד'): 'למה
נמשלה תפלתן של צדיקים לכתו' (בראשית ס"ב כ"א) - לומר לך, מה
עזר זה מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום, אף תפלתן של
צדיקים מהפכת דעתו של הקדוש ברוך הוא ממידת אכזריות
למדת רחמנות! והרי חזקה היא על תפילה שאינה חוזרת ריקם!
כאשר צועקים ומבקשים נענים! ואין צריך לשום מופת - כך
הטביע השם יתברך בטבעו של עולם שכשמתפללים נענים!
כאשר כל עצם יצירתם של ישראל מהותם וקיומם תדיר מיוסד
על כוחה של תפילה, שכבר מתחילת יצירתם אימותנו עקרות
מפני שהקב"ה מתאוה להפילות (יבמות סד.) ובירושלמי פ"ק
דברכות (ח"א) אין שום תפלה חוזרת ריקם!
זכותו ית' עליו ועל כל ישראל

לוי אשכח לאליהו, דהוי קיימי אפיתחא דמערותא
דרבי שמעון בן יוחאי [המורה שהיה מחבבא בה ספרי
היוסאם] אמר ליה איתנא לעלמא דאת, אמר ליה
אם ירצה אדון הזה! [פרש רש"י ז"ל שכינה היתה עמסם].
אמר רבי יוחנן בן לוי כו' אימת אתי משיח וכו',
'יום - אם בקלו תשמעו' (תהלים צ"ג ז'), עיין שם
באורך. ומוכח ששם מושב אליהו הנביא זכור
לטוב בתפילות על ישראל.
וכמו שכתב שם להדיא ב"חידושי אגדות"
למהר"ל זצוק"ל (ח"ה זיל שו"ת), חז"ק: "דע שאין
ספק שיש מקומות בעולם מיוחדים לדברים
קדושים אלקיים ביותר, ובפרט המערה שהיה
שם ר' שמעון בן יוחאי הקדוש נטמן ראוי לזה.
ואין ספק שהיה נגלה אליהו והקב"ה לרש"י
כמה פעמים במערה, והיה גילוי של אליהו נמצא
שם בפועל כבר, גם עתה נגלה שם אליהו וכו"
עכלה"ש, וכן הוא בספרו 'נצח ישראל' (פרק כ"ה)
ע"ש.
תיכף אחר ששמע הרבי הקדוש את דברי ראש
הישיבה הגה"צ רבי משה אריה זצ"ל, פתח מיד
במעמד תפילה גורא ברוב עם ועמד כך הצדיק
שעה ארוכה בשפכו שיח ערב בבכיות עצומות
לפני השכינה הקדושה, ביחד עם כל הקהל
הקדוש וגמס כל לב.
ללמדנו לקח מוסר, להשכיל ולהבין, עד היכן
מגיעת יראתם וקדושתם של הצדיקים קדושי
עליון. וכיצד עלינו לגשת אל הקדוש בדחילו
ורחימו, ובפרט בתפילות נשגבות שבמקומות
הקדושים.
ולבי אומר לי על פי דבריהם הקדושים שבודאי
גם בימינו אנו יש באותה מערה קדושה של רבי
שמעון בר יוחאי ז"ע שבפקיעין מקום גלוי
שכינה שמתגלה בו אליהו הנביא זכור לטוב, והוא
מקום מסוגל מאוד לקבלת התפילה לפני כיסא
הכבוד! וכשם שזכה רבי שמעון בר יוחאי באותה
מערותא קדישא לכל המעלות והמפלאות בצער
הגדול שהצטער אותו צדיק בצער המערה. - הן לא איש מירשאל
הסובל מצרה ומצוקה רח"ל, כשיבואו אלי המורה הקדושה להתחנן
מתוך צערו וצרתו לשפוך שיח ערב לפני מלך מטרצה בדמעות
לבטח יזכה לראות בישועתו הגדולה ברוחניות ובגשמיות ולא ניתן
לתאר גודל האור שאפשר לזכות ולפעול במקום קדוש זה מה טוב
חלקו וחבלו - אהוב למעלה ונחמד למטה! [ע"פ קובץ 'טיב מקומות
הקדושים', פתח המערה חקן קע"ץ].
-> * ->
איש יהודי נאמן מתושבי עיר הקדושה ירושלים ת"ג, כיבד את מרן
הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זצוק"ל במצות הסנדקאות בברית
מילה שערך לבנו, והרב הצדיק סבר וקיבל.
והנה יומיים לפני הברית עלה אבי הבן שוב אל ביתו של הגאב"ד,
והחל להתנצל מאוד בבקשתו לסגת מן ההומגנ... בריות שאיש
אחד הציע לו סכום גדול של חמשת אלפים דולר (\$5000).
תמורת הסנדקאות, והיות שהוא נצרך מאוד למנוח זה, לכן מבקש
הוא מהרב לוותר על הסנדקאות!
ענה לו הרמ"א בנחרצות על מצוות אין ביכולתי לוותר!
ואכן ערך הגרמ"א את הסנדקאות בדחילו ורחימו כדרכו, ופניו
מאירות בנהירו עילאה, והיה בשמחה גדולה כל אותה הברית.
לאחר שהסתיימה הברית וכבר עלה הגאב"ד לביתו נאוה קודש,
שלה את המשמש לקרוא אליו את בעל הברית, שברצונו לברכו
בברכה אישית. כשהגיע אבי הבן לפניו תחב אל תוך ידו חמשה
אלפים דולר (\$5000) טבין וחוקלין, בהטעימו לפניו שאין זה
בשכרה של מצוה, לפי שאי אפשר לשער גודל שכר מצוה גדולה
זו, רק הוא מעניק לו זאת כדי שלא יתהלך בתחושה שהפסיד כאן
כסף... לפי ש'בעל השמחה צריך להיות בשמחה!
ובדווקא קרא לו לאיש לאחר הברית כדי שיעשה המצוה בכונה

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'
מחגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
0733-22-76-09 חתקשרים • מזמינים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

יר"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti1@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגזויר והיותו שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.
Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173